BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 303 Sâmbătă 4 Noembrie 1939
Pagini 12 P I I I I

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Promovarea culturilor sistematice

Experiența făcută anul trecut, din inițiativa ministrului agriculturii, cu instituirea concursului grâului și porumbului, a fost continuată și anul acesta, iar împărțirea premiilor — întâi pe județe, apoi pe țară — s'a fixat pentru zilele de 12 și 19 Noembrie a. c., când se va cunoaște și rezultatul analizelor științifice la care au fost supuse probele concurenților în laboratoarele oficiale.

Chiar dacă rostul acestor concursuri n'ar fi fost decât acela de a răsplăti și stimula pe cultivatorii vrednici, în râvna lor de a traduce în fapt îndemnurile venite de sus, în vederea îmbunătățirii sistemelor de cultură și a obținerii unei producții cantitative și calitative superioare și încă menținerea acestui mijloc de promovare a vredniciei și meritelor plugărești ar fi fost perfect îndreptățită. Caracterul sărbătoresc imprimat acestor solemnități e menit firește să sporească și mai mult valența lor morală.

Dar autoritatea inițiatoare n'a limitat rostul concursurilor agricole numai la aceste obiective oarecum de suprafață. Ea țintește rezultate mai ample, interesând practic desvoltarea și ridicarea întregei producțiuni agricole a țării. Urmărind cunoașterea și răspândirea normelor și a soiurilor care produc cele mai îmbelșugate și mai bune recolte, pe baza analizelor minuțioase ale Institutului de cercetări agronomice, ea tinde în primul rând să identifice precis atât regiunile cât și varietățile destinate a produce marfă superioară și, odată cu aceasta, specializarea pe producții a diferitelor regiuni — unele în grâu de calitate pentru export, altele în porumb, altele în cartofi, produse textile, leguminoase sau uleioase.

Concursurile pe județe vor indica pe de altă parte regiunile cu slabe producții, care vor determina stabilirea cauzelor locale specifice și, deci, putința de a le înlătura, schimbând fie metodele de cultură, fie însuși produsul sau aclimatizând sămânța la condițiunile solului și ale climei.

Organele conducătoare vor să folosească însă în deosebi prilejul acestor concursuri spre a da noui impulsuri plugarilor, ca pe lângă perfecționarea culturii grâului și porumbului, să dea importanța cuvenită culturii plantelor de nutreț, cum și culturii plantelor industriale (textile, uleioase) și leguminoaselor, care asigură o remunerație cu mult superioară. Reintroducerea pe scară cât mai întinsă a culturilor de cânepă, în și chiar bumbac ar împlini un gol covârșitor în economia țării, pentru care suntem azi tributarii străinătății cu peste 5 miliarde lei anual. Dacă Turcia a izbutit să desvolte cultura bumbacului, până la creiarea disponibilităților de export; dacă Grecia, după zece ani de sforțări, a izbutit să-și acopere cu producție proprie toate necesitățile interne ale consumului de bumbac; dacă Bulgaria și Iugoslavia au făcut deasemeni progrese simțitoare în desvoltarea culturii inului, cânepii și a bumbacului, nu mai e îngăduit țării noastre, cu atâtea posibilități naturale, să rămâe mai prejos, întârziind în rutinele unei culturi uniforme, rudimentare, în contradicție cu nevoile și cerințele economice de azi.

Privită în lumina aceasta, instituția concursurilor agricole apare deci ca încă o unealtă — și din cele mai prețioase — pusă în slujba organizării și ridicării agriculturii românești.

PILDA SĂTENILOR DIN OLT

de AL. GREGORIAN

O corespondență mărunță, aruncată la întâmplare într'un colț de gazetă, ne informa eri că sătenii din comuna Cotmeni de lângă Slatina, au isbutit însfârșit să se pună la adăpost de furiile Oltului revărsat, printr'un canal lung de 500 m. și adânc de 3, săpat de ei, din pornirea și după chibzuința lor gospodărească. Hotărîrea cotmenenilor, adăoga informația, vine după nenumărate plângeri adresate autorităților, care au fost solicitate zadarnic ani în șir să ajute comuna împotriva prăpădului inundațiilor. Sătui de așteptare, sătenii au făcut sfat și au pornit singuri la treabă. Frumos.

Acest fapt mărunt are o semnificație deosebită. El ilustrează o mentalitate nouă și aproape o revoluție în deprinderile străvechi ale țăranului român. Cine a trăit cât de puțin la țară știe că blajinul și harnicul nostru sătean are o concepție ciudată despre lucrurile de folos obștesc. Individualist prin firea sa ca și prin bruma de educație ce i s'a făcut la școală și în politică, el nu cunoaște decât mica bătătură și țarina proprie în care lucrează, una peste alta, patru, cinci luni pe an. Restul timpului și-l risipește te miri cum, cu o tenace psihologie de așteptare. Fără o metodă și fără continuitate, el dă în brânci să-și termine munca ogoarelor, face ceva provizii de iarnă și apoi stă și adastă. Adastă să vină statul să-i întindă pietrișul pe șosea, să-i îngrijească islazul comunal, să-i zăgăzuiască apele gârlei care-i distrug sămănăturile, să-i planteze răpile, să-i facă poduri, umblători, băi etc., adastă... Și când statul nu vine de bună voe să-i împlinească așteptările ,atunci se așterne — se așternea mai ales — la intervenții pe la deputații, prefectul, zapciii și celelalte mărimi ale județului, pretinzând să i se facă și să i se dea, că doar de aceea plătește biruri și angarale. Ca să pună u-

(Continuare in pag. 2-a)

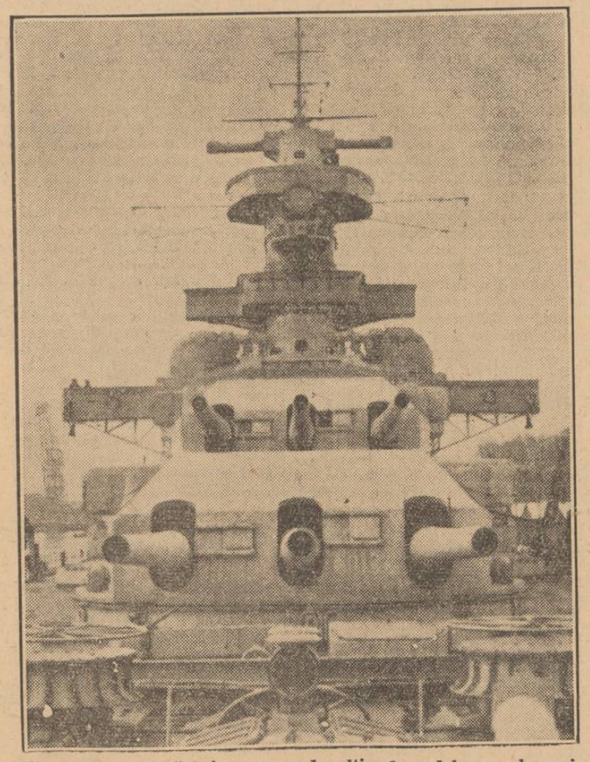

Un mare vas de război german de ultimul model, cu cele mai noui instalați. In partea dinainte, vasul e prevăzut, pe cele două cupole suprapuse, cu 28 de tunuri de mare calibru.

Raportul d-lui Molotov

„Neutralitate" și „securitate"

Așteptat cu o explicabilă curiozitate în multe capitale europene, raportul primului ministru sovietic n'a corespuns nici așteptărilor optimiste ale unora, nici profețiilor altora și nici temerilor câtorva. Raportul d-lui Molotov, rostit în fața Sovietului Suprem, a rămas în cadrul strict normal al unei ample expuneri a nouei politici externe a Rusiei Sovietice, expunere lipsită de senzațional și care în liniile ei generale, nu schimbă nimic în raportul de forțe astăzi în conflict.

Este desigur greu să fie analizat raportul d-lui Molotov într'un singur articol. Primul ministru sovietic s'a ocupat de o serie de probleme de o incontestabilă importanță, mai toate interesând deaproape politica și interesele sovietice, dar nu mai puțin și interese de ordin european.

De aceea, în articolul de față ne vom mărgini să subliniem elementele politice esențiale din această largă expunere, urmând să revenim asupra ei printr'o examinare mai amănunțită a diferitelor ei capitole.

Din punct de vedere internațional și în legătură imediată cu războiul, sunt de reținut două precizări cari formează esența politică a discursului:

1. Rusia Sovietică nu are nici un angajament cu Germania de asistență militară și ea înțelege să păstreze o strictă neutralitate față de beligeranții actuali.

2. Rusia Sovietică, prin acțiunea ei militară în Polonia, cât și prin acțiunea ei diplomatică ulterioară, n'a urmărit decât securitatea ei.

Vom degaja deci, în articolul de față, aceste două precizări din ansamblul expunerii, lăsând deoparte, partea polemică cu Franța și Anglia, în ce privește obiectivele războiului, aprecierile aspre la adresa Poloniei, precum și acea parte — dealtfel interesantă — cu privire la noțiunile „agresiune" și „agresor" de care părea a fi legată politica Rusiei Sovietice, până la primul ei acord cu Germania.

Subliniem totuși, deocamdată, că prima parte a raportului d-lui Molotov este, prin argumentarea ei, în mod general asemănătoare cu tezele germane. Astfel d. Molotov a susținut ca și d-nii Hitler și Ribbentrop că Polonia, așa cum a fost creiată la Versailles nu era viabilă; că Polonia veche nu mai poate renvia; că tratatul dela Versailles numai poate fi menținut; că național-socialismul „ca orice alt sistem ideologic" este o chestiune de păreri politice care „nu poate fi distrus prin forță"; că Anglia și Franța duc războiul din interese „imperialiste" și pentru a-și păstra „hegemonia mondială".

Intreaga această parte a raportului primului ministru sovietic, atât prin forma cât și prin fondul ei, apare ca o solidaritate morală cu Germania, solidaritate însă care nu comportă — după cum e de altfel precizat în restul cuvântărei — nici o consecință obligatorie, nici de ordin politic, nici de ordin militar. S'ar putea spune că, din întreaga această parte se degajează mai mult impresiunea că d. Molotov a crezut că este o obligație pentru d-sa, ca semnatar al acordurilor cu Reichul, să sprijine moralmente argumentele acestuia în polemica, încă în curs, cu Anglia și Franța asupra motivelor și scopului războiului actual. Solidaritate spirituală, lăsând însă „mâinile libere" în ce privește politica practică sub toate formele ei.

Să revenim deci la cele două precizări fundamentale ale raportului.

Rusia Sovietică rămâne neutră. D. Molotov a precizat că acordurile cu Germania nu au altă bază de cât „întărirea relațiilor amicale, a dezvoltării colaborării practice și a sprijinirii politice a Germaniei în aspirațiile sale către pace". In două rânduri d. Molotov a stăruit asupa „voinței de a sprijini aspirațiile de pace ale Germaniei" care formează bază acordurilor ei.

Dacă ne reamintim că în acordul germano-sovietic semnat după ocuparea Poloniei, se prevede că în cazul când, Franța și Anglia vor continua războiul, Rusia Sovietică și Germania se vor consulta asupra acțiunei lor ulterioare, reese în mod evident importanța declarațiilor d-lui Molotov cari apar, fie ca o urmare a acestor consultări dacă ele au avut loc pe cale diplomatică, sau ca o inutilitate a lor întru cât poziția definitivă a Rusiei Sovietice a fost fixată cu anticipație, deși clauza consultărei devenise operantă imediat după răspunsurile d-lor Chamberlain și Daladier la propunerile de pace ale d-lui Hitler.

Rusia Sovietică rămâne hotărită numai la sprijinul ei politic în favoarea aspirațiilor către pace ale Reichului.

„Uniunea Sovietelor — a precizat d. Molotov — preferă să

(Continuare in pagina 2-a)

Cum comentează Berlinul discursul d-lui Molotov

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 1 Noemb. — Presa de azi dimineață a publicat cu titluri mari, expunerea d-lui Molotov în fața congresului sovietului suprem.

Presa de după amiază publică lungi comentarii asupra declarațiilor d-lui Molotov.

La ministerul de externe se subliniază că d. Molotov a dat un răspuns concludent la declarațiile făcute la Danzig de d. von Ribbentrop, astfel că atât Rusia cât și Germania au făcut o expunere unitară asupra raporturilor dintre ele.

Acest fapt este considerat ca cel mai esențial punct din declarațiile d-lui Molotov. Afirmațiile ziarelor pariziene că așteptările Germaniei nu au fost împlinite sunt considerate ca „naive" și respinse ca o încercare de a simula satisfacția.

Mai departe, ministerul de externe german este mulțumit de modul cum d. Molotov a criticat tratatul dela Versailles, și a expus cauzele războiului actual. Se subliniază deasemenea declarațiile președintelui consiliului sovietic asupra pactului anglo-francoturc și se arată că aceste declarații nu vor fi cu nimic combătute de cercurile politice germane.

In ceea ce privește problema consultării anunțată pe vremuri între Rusia și Germania, cercurile neutre observatoare din Berlin sunt de părere că declarațiile d-lui Molotov nu conțin nicio aluzie în această privință. Cercurile competente germane subliniază însă că declarațiile de la Moscova trebue primite ca o dovadă că și fără o astfel de consultație, raporturile germano-sovietice se desfășoară într'un mod foarte favorabil. Se adaogă că această consultare nu este necesară, deoarece Germania nu are niciun interes ca războiul din Europa să fie extins, în timp ce puterile occidentale prin încheierea pactului cu Turcia ar fi dovedit tocmai contrariul.

Atitudinea politicii germane față de Rusia este bine definită, prin primirea ce s'a făcut declarațiilor d-lui Molotov, în ceeace privește diferendul dintre Rusia și Finlanda. După părerile cercurilor politice din Berlin, declarațiile d-lui Molotov în ceeace privește Finlanda nu au un caracter ultimativ, iar doleanțele Rusiei nu reprezintă altceva decât voința Rusiei de a-și asigura și a-și face posibilă mișcarea liberă în Marea Baltică. Din aceste motive, politica externă germană speră că Finlanda va admite acest lucru, mai ales că trebue să se recunoască că politica externă a Rusiei este blândă și puțin pretențioasă în comparație cu politica din trecut a Angliei pentru asigurarea imperiului britanic.

Liberalii belgieni aprobă politica de neutralitate a Regelui Leopold

Bruxelles, 1 Noembrie (Rador). Grupurile parlamentare liberale au votat o rezoluție prin care acordă sprijinul lor integral politicei de neutralitate, așa cum a fost anunțată de Regele Leopold în recenta cuvântare pe care a rostit-o.

—xo⊙•⊙xo—

Un credit de 23.000.000 de coroane pentru marina suedeză

Stockholm, 1 Noembrie (Rador). — Parlamentul suedez a votat azi un credit de 23.000.000 coroane pentru construirea unui contratorpilor și a 18 culegătoare de mine..

—oxo⊙❖⊙xo—

Numeroși evrei din Viena și Moravia vor fi trimiși în Polonia

PRIN TELEFON, DELA CORESPONDENTUL NOSTRU PARTICULAR

Berlin, 1 Noembrie. — *Numeroși evrei din Viena și Moravska Ostrava urmează să fie trimiși în Polonia și anume în regiunea unde se va înființa un stat separat pentru evrei.*

In legătură cu acest fapt cercurile competente din Berlin arată că nu pot face momentan declarații asupra proporției transferului de evrei din Germania în statul separat al evreilor din Polonia.

Un deputat american a cerut rechemarea ambasadorului Statelor-Unite la Moscova

Washington, 1 Noemb. (Rador). — Deputatul Mac Cormack, reprezentant democrat al statului Massachussets, a cerut guvernului Statelor Unite să recheme pe d. Steinhardt, ambasadorul american la Moscova, „în semn de protest contra criticii aduse de d. Molotov acțiunii președintelui Roosevelt în litigiul sovieto-finlandez".

*

Washington, 1 Noemb. (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Susținându-și cererea ca ambasadorul Statelor-Unite la Moscova să fie rechemat, deputatul Mac Cormack a declarat în Camera Reprezentanților că discursul d-lui Molotov constitue o „manevră rusă" pentru a interveni în desbaterile neutralității din Cameră în clipa când aceasta urmează să deschidă discuțiile la o chestiune atât de importantă.

Declarația d-lui Mac Cormack a fost viu aplaudată de toți membrii Parlamentului.

Furtună și ploi mari in jud. Baia

Dolhasca, 30 Oct.

In noaptea dle 29 și în cursul zilei de 30, o furtună violentă, însoțită de o ploaie torențială s'a deslănțuit cauzând stricăciuni gospodăriilor, descoperind case, răsturnând stoguri cu nutreț, rupând garduri. Din cauza atâtor ploi, drumurile s'au desfundat, cărăușia s'a oprit cu desăvârșire.

Apele Siretului alimentate de ale Șomuzului au crescut mari și pe unele locuri amenință cu revărsarea.

Pe munți se vede zăpadă.

CEI DOI ȘEFI AI ARMATELOR FRANCO-ENGLEZE

D. general Gamelin, șeful armatei franceze, împreună cu d. general Gort, comandantul forțelor britanice în Franța, plecând dela consfătuirea pe care au avut-o la marele cartier general

O armă misterioasă?

Armamentul modern și efectele sale distructive

de R. SEIȘANU

In ultimul timp s'a anunțat că germanii ar avea la dispoziție o armă nouă, pe care o vor folosi în actualul război. Despre ce armă ar putea fi vorbă? De o armă cu o putere distructivă mai mare decât cele cunoscute până azi și care ar însemna un progres în technica armamentului, sau în materie de explozive; sau de o armă bazată pe utilizarea unor forme necunoscute până acum de energie electrică, sau de radiațiuni speciale?

Principial nu sunt excluse progresele continue în materie de armament și nici descoperirea și invențiunea altor mijloace distructive, sau care să asigure, în alte direcții, superioritatea unui beligerant asupra adversarului. Cercetările științifice și lucrările de laborator, supuse experiențelor, pot rezerva asemenea surprize beligeranților, ca și populațiunii civile.

De obicei, în cursul unui război, apariția unei arme noui, necunoscute, sau numai perfecționate, produce senzație și efectele sale pot fi și de ordin moral, pe lângă cele de ordin material.

Un beligerant inventiv și ingenios este periculos, căci el poate beneficia câtva timp de efectele armei noi, sau perfecționate, până când adversarul va fi în măsură să introducă și el aceeaș armă.

La începutul războiului mondial s'a crezut că tunul este arma de distrugere cea mai puternică, căci poate varia intensitatea focului, dela câteva proectile de recunoaștere până la dezlănțuirea unui uragan de fier și foc cu efecte zdrobitoare și într'un interval de timp foarte scurt. Se considera atunci, că intensitatea focului pieselor de artilerie de calibrele mijlocii și mari este atât de grozavă, încât nu se va simți nevoia să fie sporită.

S'au citat, în sprijinul acestei opinii, următoarele efecte ale focului:

In ziua de 7 August 1914, pe frontul occidental, o baterie de câmp din reg. 42 de artilerie francez, a nimicit regimentul de dragoni german nr. 21 printr'o tragere dela o distanță de cinci km., în câteva minute. Cele 18 obuze cu gloanțe trase de bateria de câmp franceză au scos din luptă 600—700 de oameni în acest scurt interval de timp. După câteva zile două divizioane din reg. 5 artilerie francez au distrus un divizion german printr'o tragere intermitentă timp de o oră, de la o distanță de 3200 m.

Germanii au construit apoi faimoasa „Bertha", creațiunea artileristică, care n'a fost o armă nouă, sau un factor nou în ordinea militară, ci un tun cu un calibru superior celor întrebuințate până atunci și cu un tir mai lung.

Totuși, apariția „Berthei" pe teatrul de operațiuni din Franța, a produs senzație și neliniște. Câtva timp s'a crezut că Parisul va putea fi bombardat continuu de la

(Continuare in pag. 2-a)

Drame morale

de M. MORA

Se cunoaște cazul recent al autodenunțării unui inginer-șef de județ, după ce a delapidat o sumă mare jucând la un casinou.

Cine știe câtă instrucțiune se cere spre a pătrunde în școalele politehnice, prin ce sită sunt cernuți aspiranții, ce muncă și ce sforțări așteaptă pe cei declarați „dignus est", de ce stagiu este condiționată ajungerea în fruntea unui serviciu tehnic și ce perspective crează ea, nu poate să nu fie îndurerat de asemenea prăbușiri.

Din nefericire, nu este nici cea dintâi, nici cea din urmă. S'au săvârșit nenumărate fraude, în cari situațiunea autorilor era și mai sus, perversitatea lor oprea uneori mintea în loc, iar pagubele se urcau la zeci de milioane și chiar la sute.

Precum am arătat în atâtea rânduri, pedepsirea delapidatorilor nu poate să asigure impiedecarea delapidărilor. Este prea virulentă recrudescența fraudei ce bântue pe deasupra hotarelor, ca să se poată nădăjdui înfrânarea numai dela expropierea libertății pe un timp mai lung sau mai scurt.

Ea preocupă pretutindeni. Și totuși, cât de infructuoase sunt încercările de a ridica diguri cât mai solide în fața valurilor de prădăciuni!

Explicația nu poate fi găsită decât în disproporția dintre profilaxia contra cauzelor și terapeutica contra efectelor.

Nu sunt urmărite cele dintâi cu strășnicia aplicată celor din urmă.

Astfel, ar trebui să se introducă selecționarea cât mai strictă a mânuitorilor de bani publici. Desemnarea lor numai prin funcționarea înaintărilor și schimbărilor periodice în serviciile de diferite categorii și grade, fără o considerare specială în privința aptitudinilor și garanțiilor personale, nu satisface condițiunea primordială, asigurarea fondurilor împotriva unor eventuale deturnări.

Remunerația acelora prin mâinile cărora se vânturâ milioane fără sfârșit ar trebui să fie raportată la greutatea și răspunderea operațiilor. In teorie, resorturile morale sunt neinfluențabile de temperatura ispitelor. In practică, experiența dovedește contrariul. O elementară prevedere cere ca paznicii cataractelor de bani, adunați în imensa majoritate dela contribuabili, să fie imunizați contra slăbiciunilor omenești.

(Continuare in pag. 2-a)

Zăpadă la Predeal